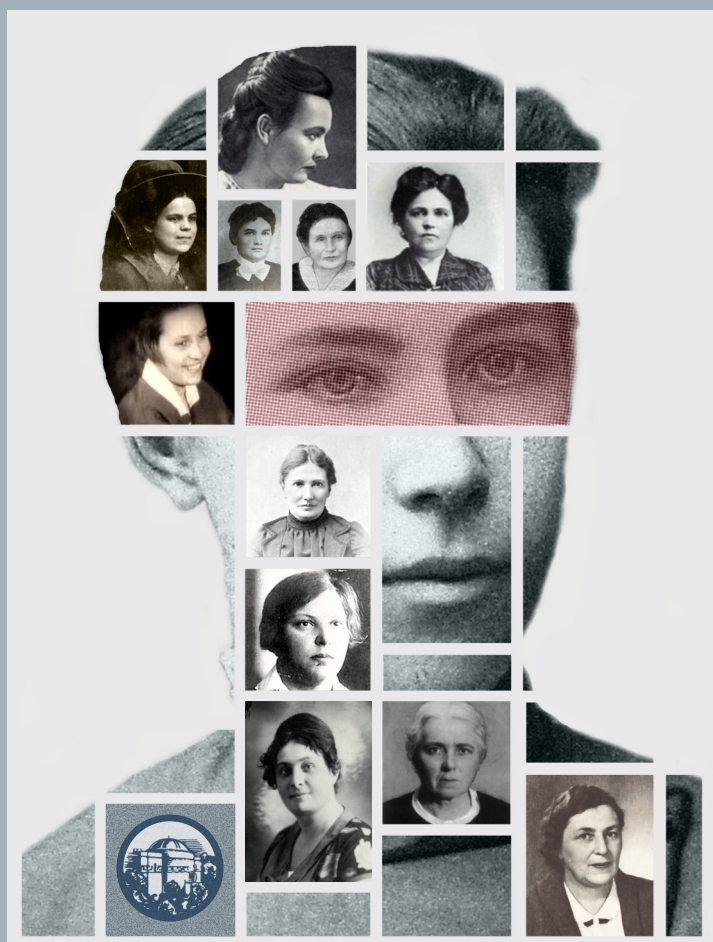

ПЕДАГОГІНІ

Виставка Педагогічного музею України

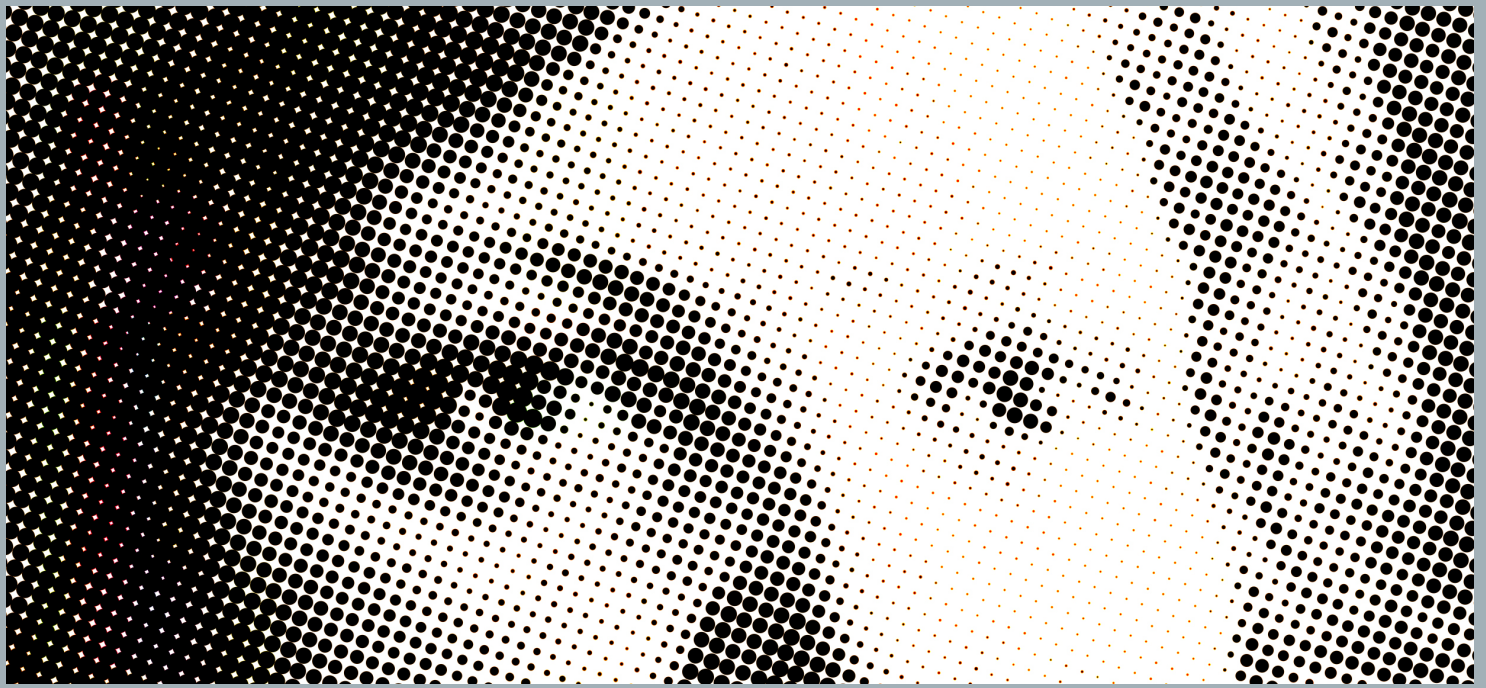
*Їхні долі
захоплюють,
їхній внесок вражає,
їхній приклад
надихає.*

Жіночі постаті в історії досить часто є маловідомими і зазвичай лише тому, що вони – жіночі. Століттями внесок жінки в історію применшувався, а самим жінкам відводилася виключно сімейно-побутова сфера діяльності. Українки ніколи не обмежувалися лише роллю дружин, матерів, берегинь домашнього вогнища.

Педагогині, науковиці, письменниці, громадські діячки, вони нарівні, пліч-о-пліч з чоловіками творили історію України. Талановиті, сильні, натхненні, найкращі представниці своїх професій зробили колосальний внесок в українську науку, освіту, культуру.

Вони володіли приголомшливою силою духу, надзвичайним інтелектом, не боялися ризикувати і, безумовно, випереджали свій час.

Виставка «Педагогині» присвячена як відомим, так і незаслужено призабутим постатям українських науковиць, педагогинь, дитячих письменниць, ювілеї яких відзначаємо у 2018 році. Це історії 12 жінок, без спадщини яких неможливо уявити українську освіту і виховання. Серед них: Марія Грінченко, Олександра Єфименко, Тетяна Бугайко, Надія Шульгина-Іщук, Олена Журлива, Людмила Старицька-Черняхівська, Євгенія Ярошинська, Наталя Забіла, Ольга Дорошенко, Марія Пригара, Любов Забашта, Наталя Мірза-Авакянц.

Мірза-Авакянц НАТАЛЯ

Н

(1888—1940)

Освіта: Київська міністерська гімназія святої княгині Ольги (1917), Київські вищі жіночі курси, Московський університет

Географія діяльності: Київ, Харків, Полтава, Луганськ, Москва, Стамбул (Туреччина), Чехія

- Походила з давнього козацького роду. Була двоюрідною сестрою А. Лівницького (міністра юстиції УНР) та тіткою відомої письменниці Н. Лівницької-Холодної
- Однією з перших в українській історіографії розглянула історію України в контексті світового історичного процесу (праця «Історія України у зв'язку з історією Західної Європи»)
- У 1920-х написала назву історичних оповідань для дітей: «Із життя старої Полтави», «Наїзд», «На весіллі українського пана», «На межі зі степом», «На кресах»
- Уклала авторську «Читанку з історії України» (1922), яка витримала кілька перевидань, та низку підручників з історії України

Історикня, педагогиня, науковиця-методистка, фахівчиня з теорії та історії педагогічної освіти України, громадська діячка. Представниця наукової школи академіка Дмитра Багалія. Професорка Полтавського і Харківського інститутів народної освіти, Київського університету. Одна з фундаторок Полтавського товариства для дослідження й охорони пам'яток старовини та мистецтва (1918). Авторка численних розвідок з історії України, праць з методики викладання історії, підручників, художніх творів для дітей.

Репресована (1939). Посмертно реабілітована (1959)

Науковий доробок:

Авторка понад 60 наукових праць, серед яких:

- «З побуту української старшини кінця XVII століття» (1919)
- «Українська жінка в XVI–XVII ст.» (1920)
- «Нариси з історії суду в Лівобережній Україні у другій половині XVII ст.» (1926)
- «Історія України у зв'язку з історією Західної Європи» (1929)
- «Історія Запоріжжя» (1937, рукопис)

*«Душею факультету була Наталія Юстівна Мірза-Авак'янц, що викладала за мною українську історію»
Д. Багалій*